

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
Nr NK-I.4131.63.2012AKop
z dnia 6 marca 2012 r.

Rada Powiatu Międzyrzeckiego

Na podstawie art. 79 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) stwierdzam nieważność Uchwał Rady Powiatu Międzyrzeckiego z dnia 1 lutego 2012r. :

- Nr XV.88.12 w sprawie likwidacji szkół w Trzcielu;
- Nr XV.89.12 w sprawie likwidacji dwuletniego uzupełniającego liceum ogólnokształcącego w Międzyrzeczu;
- Nr XV.90.12 w sprawie likwidacji Gimnazjum dla Dorosłych w Międzyrzeczu;
- Nr XV.91.12 w sprawie likwidacji dwuletniej szkoły policealnej w Międzyrzeczu.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 1 lutego 2012 r. Rada Powiatu Międzyrzeckiego podjęła uchwały: Nr XV.88.12 w sprawie likwidacji szkół w Trzcielu; Nr XV.89.12 w sprawie likwidacji dwuletniego uzupełniającego liceum ogólnokształcącego w Międzyrzeczu; Nr XV.90.12 w sprawie likwidacji Gimnazjum dla Dorosłych w Międzyrzeczu; Nr XV.91.12 w sprawie likwidacji dwuletniej szkoły policealnej w Międzyrzeczu.

Uchwały zostały doręczone organowi nadzoru w dniu 8 lutego 2012r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, iż przy podejmowaniu w.w. uchwał stotnie naruszono prawo, tj. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572 ze zm.) oraz art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001r., Nr 79, poz. 854 ze zm.).

Przedmiotowe uchwały podjęte zostały na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572 ze zm.) zgodnie, z którym szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także odpowiednio o tym samym lub zbliżonym profilu kształcenia ogólnozawodowego albo kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.

Z powyższego przepisu wynika, że proces związany z likwidacją szkoły składa się z dwóch etapów. Pierwszy z nich to przygotowanie do likwidacji szkoły, w którym organ prowadzący, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji szkoły, obowiązany jest zawiadomić o zamiarze jej likwidacji: rodziców uczniów, właściwego kuratora oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu. Drugim etapem jest podjęcie aktu o likwidacji szkoły.

Ponadto organ nadzoru wskazuje na uchwałę, którą w dniu 29 listopada 2010 r. podjął Naczelny Sąd Administracyjny w składzie siedmiu sędziów (sygn. akt I OPS 2/10). W powołanej uchwale NSA orzekł, że uchwała o zamiarze likwidacji szkoły i uchwała o likwidacji szkoły podjęte na podstawie art. 59 ustawy o systemie oświaty są aktami prawnymi podejmowanymi w sprawie objętej opiniowaniem przez odpowiednie władze statutowe związku zawodowego stosownie do przepisu art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych. Przy czym przedstawienie do zaopiniowania projektu jednej z nich oznacza dopełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 19 ust. 2. Jeżeli zatem projekt uchwały o zamiarze likwidacji szkoły przekazany zostanie do zaopiniowania właściwym statutowym władzom związków zawodowych, tym samym organ samorządu terytorialnego wywiązuje się z ustawowego obowiązku, o jakim mowa w art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych i nie ma obowiązku przedstawienia do zaopiniowania kolejnego projektu uchwały o likwidacji szkoły, dotyczącego tej samej sprawy. Jeżeli natomiast nie dopełniono obowiązku przedstawienia do zaopiniowania projektu uchwały o zamiarze likwidacji, to konieczne jest przekazanie do zaopiniowania projektu uchwały o likwidacji szkoły.

W myśl powołanego art. 19 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych organizacja związkowa reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych

w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych. Z kolei w myśl ust. 2 art. 19 organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego kierują założenia albo projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii nie krótszy jednak niż 30 dni. Termin ten może zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny. Skrócenie terminu wymaga szczególnego uzasadnienia. Bieg terminu na przedstawienie opinii liczy się od dnia następującego po dniu doręczenia założeń albo projektu wraz z pismem określającym termin przedstawienia opinii. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia. Organizacjami związkowymi, spełniającymi kryterium reprezentatywności w rozumieniu ustawy o Komisji Trójstronnej są: Forum Związków Zawodowych, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" i Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych. Istotny jest również fakt, iż uprawnienie związków zawodowych wynikające z art. 19 ustawy o związkach zawodowych jest niezależne od faktu przynależności do związku osób, na które rozciągną się skutki projektowanego aktu prawnego.

Należy podkreślić, że prawidłowa pod względem prawnym uchwała musi spełniać niezbędne wymagania zarówno w aspekcie materialnym jak i formalnym. Oznacza to, że treść uchwały musi być zgodna z przepisami prawa, a tryb podjęcia uchwały musi odpowiadać określonym procedurom. W ramach katalogu formalnych warunków podjęcia ważnej uchwały wyróżnić trzeba także konieczność przedłożenia projektu aktu prawnego do zaopiniowania właściwym podmiotom. O ile przepisy prawa przewidują taki obowiązek w stosunku do aktów określonej kategorii, to niewykonanie takiego obowiązku jest równoznaczne z istotnym naruszeniem prawa i skutkuje stwierdzeniem nieważności regulacji.

Z wyjaśnień udzielonych przez Starostę Powiatu Międzyrzeckiego jednoznacznie wynika, że Rada Powiatu Międzyrzeckiego nie dopełniła obowiązków określonych w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty a mianowicie nie podjęła uchwał o zamiarze likwidacji ww. szkół (potocznie zwanych uchwałami intencyjnymi). Podjęcie uchwał intencyjnych stanowi podstawę do podejmowania przez organ wykonawczy dalszych ustawowo określonych czynności poprzedzających likwidację szkoły a mianowicie zawiadomienie właściwego kuratora oświaty oraz rodziców uczniów. Organ prowadzący nie zawiadomił o zamiarze likwidacji szkół ww. Lubuskiego Kuratora Oświaty co istotnie narusza wskazany powyżej przepis prawa. Ponadto projekty uchwał nie zostały przedłożone organizacjom związkowym celem zaopiniowania, co stanowi naruszenie art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o związkach zawodowych. W ocenie Starosty Powiatu Międzyrzeckiego podjęte „uchwały są formalnością, większość z tych szkół została powołana i nigdy nie dokonała naboru”. Jednakże fakt, iż do szkół wskazanych w kwestionowanych uchwałach nie uczęszczają uczniowie nie zwalnia Rady Powiatu Międzyrzeckiego od obowiązku zachowania procedury likwidacji. Organ prowadzący odstąpiłby jedynie od powiadamiania rodziców uczniów (bądź w przypadku szkoły dla dorosłych - uczniów) z racji tego, że ich nie ma.

Podkreślenia wymaga także, że szkoła publiczna może być zlikwidowana tylko z końcem roku szkolnego, co oznacza konieczność określenia w uchwale intencyjnej daty likwidacji, którą zawsze będzie 31 sierpnia ze wskazaniem konkretnego roku. Uchwały w sprawie likwidacji szkół podjęte przez Radę Powiatu Międzyrzeckiego na sesji w dniu 1 lutego 2012r., jak wskazano powyżej, nie zostały poprzedzone uchwałami intencyjnymi, jednakże nawet one nie wskazują konkretnej daty likwidacji.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że Rada Powiatu Międzyrzeckiego istotnie naruszyła prawo, co musi skutkować stwierdzeniem nieważności wymienionych na wstępie uchwał w sprawie likwidacji szkół.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek